C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1r-167/25 Judecătoria Edineț sediul Ocnița
1-24134700-03-1r-21022025 Judecător Natalia Vameș

D E C I Z I E
În numele Legii

10 iulie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,
În componența sa:
Președintele ședinței de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Aurelia Andronache, Ludmila Iarmaliuc

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursurile declarate de către procurorul în Procuratura raionului Ocnița, Moraru Liliana, avocatul Lungu Cristina în interesele succesorului părții vătămate Știubei Lilia și avocatul Plopa Viorel în interesele succesorului părții vătămate Știubei Lilia, împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 28 ianuarie 2025, prin care:

Muntean Ion *****, născut la *****, IDNP *****, nesupus serviciului militar, student al Colegiului Agroindustrial Grinăuți, celibatar, fără persoane la întreținere, fără antecedente penale, locuitor al *****, cetățean al Republicii Moldova,

- învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal,

Cauza a fost examinată în baza art. 364[1] Cod de procedură penală, judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de judecare al cauzei:

Instanța de fond: *26.11.2024 – 28.01.2025*.

Instanța de recurs: *21.02.2025 – 10.07.2025*.

Procedura de comunicare a părților despre examinarea recursului executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținându-se cont de argumentele recursului, materialele cauzei pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 28 ianuarie 2025, Muntean Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (4) Cod penal (în redacția legii penale la momentul comiterii fapte), fiindu-i stabilită în baza acestei legi pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În termenul ispășirii pedepsei cu închisoare s-a inclus termenul aflării inculpatului Muntean Ion în stare de arest la domiciliu, începând cu 25 august 2024 şi până la data de 28 ianuarie 2025, inclusiv.

Conform art. 90 Cod penal (în redacția legii penale la momentul comiterii fapte) pedeapsa sub formă de închisoare numită lui Muntean Ion s-a suspendat pe un termen de 3 (trei) ani şi nu va fi executată dacă în termenul de probațiune fixat condamnatul Muntean Ion nu va săvârși o nouă infracțiune şi, prin comportare exemplară şi muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Termenul executării pedepsei condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilite lui Muntean Ion, s-a dispus a-l calcula din data pronunțării sentinței – 28 ianuarie 2025.

Măsura preventivă „arest la domiciliu” aplicată în privința lui Muntean Ion ***** s-a revocat odată cu pronunțarea sentinței – 28 ianuarie 2025, cu aplicarea unei alte măsuri preventive sub formă de “obligarea de a nu părăsi țara”, până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

S-a admis cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare.

S-a încasat de la Muntean Ion ***** în beneficiul statului suma de 7.066,00 lei (șapte mii șaizeci și șase, 00) lei.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Știubei Lilia.

S-a încasat de la Munteanu Ion ***** în beneficiul lui Știubei Lilia prejudiciul material în mărime de 71.465,00 (șaptezeci și unu mii patru sute șaizeci și cinci, 00) lei, prejudiciul moral în mărime de 200.000,00 (două sute mii,00) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10.000 (zece mii) lei.

Prin sentință a fost soluționată soarta mijloacelor de probă și a corpurilor delicte.

Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Muntean Ion, la data de 25 august 2024, aproximativ la orele 00:45, fiind deținător al permisului de conducere de categoriile „B1, B”, conducea automobilul de model

„Mazda 6”, cu n/î AAD 466, pe stadionul din sat. Verejeni, raionul Ocnița, avându-i în calitate de pasageri: pe bancheta din față pe *****, anul nașterii *****, iar pe bancheta din spate pe Știubei Daniel, anul nașterii *****și *****, anul nașterii *****.

Neposedând dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul, deoarece se afla în stare de ebrietate, deoarece potrivit rezultatelor aparatului Drager în aerul expirat de Muntean Ion se conținea o concentrație de 0,63 mg/l, acționând astfel contrar prevederilor art. 14 lit. „a” al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin HG nr.537 din 13.05.2009, care prevede că, conducătorului de vehicule îi este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi spirtoase, a efectuat pe stadion derapaje necontrolate (drifturi), la fel, contrar prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, şi anume: *ignorând prevederile pct. 45 subpunctele 1) şi 2) al Regulamentului, potrivit căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ţinând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influenţează atenţia şi reacţia, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situaţiile periculoase, situaţia rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilităţii apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranţa traficului*; din motivul stării în care se afla, nu a luat în considerație faptul, că pasagerul Știubei Daniel s-a urcat pe acoperișul automobilului. Apoi, din cauza derapajelor cu viteză sporită, pasagerul Știubei Daniel și-a pierdut echilibrul și a căzut de pe acoperișul automobilului, nimerind sub automobil.

În rezultat, lui Știubei Daniel i-au fost cauzate vătămări corporale, și fiind internat în Secția Reanimare a Spitalului Raional Ocnița, la ora 03:51 a decedat.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202419C0230 din 17.10.2024, moartea lui Știubei Daniel, a survenit la data de 25.08.2024, ora 03:50 în rezultatul traumei toracice închise cu hemoragii în țesuturile moi ale toracelui și mușchii intercostali, contuzia pulmonară bilateral, complicate cu dezvoltarea edemului pulmonar hemoragic și insuficienței cardio-resperatorii acute – ce se confirmă prin modificările patologice depistate le necropsia medico-legală a cadavrului, adeverit histologic.

La examinare medico-legală a cadavrului s-au depistat: traumă toracică închisă: hemotagii în țesuturile moi ale toracelui și mușchii intercostali, contuzia pulmonară bilateral, edem pulmonar hemoragic; hemoragii în țesuturile moi epicraniene, hemoragii în țesuturile moi gâtului; echimoze și excoriații la cap și față, excoriații la cutia toracică și genunchiul drept, plagă contuză la cotul drept, echimoză la antebrațul drept.

Toate leziunile corporale descrise au fost produse intravital, în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, prin mecanism de lovire, fricțiune, compresiune cât și combinat cu cca 30-40 minute-2-3 ore pînă la deces. Posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță (în urma unui accident rutier) sunt în legătură cauzală direct cu survenirea morții au fost periculoase pentru viață și în baza acestui criteriu în comun se califică ca vătămare gravă.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, fapta inculpatului Muntean Ion întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal – *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane, săvârşită în stare de ebrietate.*

Până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță, inculpatul a declarat personal prin înscris autentic că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art. 364[1] Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care a fost acceptată prin încheierea instanței de judecată.

Exercitarea căilor de atac:

Împotriva sentinței a declarat recurs procurorul în Procuratura raionului Ocnița, Moraru Liliana, care a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 28 ianuarie 2025, din motivul blândeții pedepsei aplicate, rejudecarea cauzei şi pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Munteanu Ion, să îi fie aplicată pedeapsa cu închisoare pe termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. în rest sentința a rămâne neschimbată.

În argumentarea acestor solicitări a invocat faptul că, la stabilirea pedepsei acuzarea de stat a orientat instanța de judecată la aplicarea unei pedepse mai aspre, deoarece conform art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de gradul prejudiciabil al faptei. Potrivit art. 4 Cod penal, întreaga reglementare juridică are menirea să apere, în mod prioritar, persoana ca valoare supremă a societății, drepturile şi libertățile acesteia. Munteanu Ion se afla în stare de ebrietate cu grad avansat în momentul când s-a urcat la volanul automobilului având şi pasageri, tară a-şi da seama de urmările care pot surveni în rezultatul acțiunilor sale necugetate. În urma producerii accidentului, pasagerul Ştiubei Daniel, a decedat. Astfel, prejudiciul cauzat prin infracțiune este incomensurabil, indiferent de suma încasată de la inculpat în scopul recuperării prejudiciului moral.

Atât pe parcursul urmăririi penale cât şi în instanța de judecată, nu au fost stabilite circumstanțe excepționale legate de scopul şi motivele faptei săvârșită de Munteanu Ion, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de alte circumstanțe

care micșorează esențial gravitatea faptei şi a consecințelor ei. Prin urmare, aplicarea art. 90 Cod penal este neîntemeiată.

Din acest motiv, pedeapsa aplicată în privința lui Munteanu Ion, nu este proporțională în raport cu urmările care au survenit în rezultatul comiterii infracțiunilor de care este învinuit. Astfel, în privința lui Munteanu Ion este necesar să fie aplicată o pedeapsă corespunzătoare infracțiunii pe care a comis-o.

Dezacord cu sentința instanței de fond a manifestat avocatul Lungu Cristina în interesele succesorului părții vătămate Știubei Lilia, înaintând cerere de recurs, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 28 ianuarie 2025, rejudecarea cauzei şi emiterea unei noi decizii potrivit cărei Muntean Ion să-i fie aplicată pedeapsa prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal cu executare reală și admiterea integrală a acțiunii civile înaintată de către succesorul părții vătămate Ştiubei Lilia, privind încasarea prejudiciului material, moral şi a cheltuielilor de asistență juridică.

<u>În argumentarea acestor solicitări a invocat faptul că,</u> în privința lui Muntean Ion a fost dispusă o pedeapsă prea blândă, fapt pe care îl consideră unul inechitabil în raport cu cele comise. În acest sens notează că pedeapsa este echitabilă când ea impune persoanei vinovate lipsuri şi restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite şi este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societății, perturbate prin infracțiune.

La stabilirea pedepsei instanța urma să ia în considerație gradul social periculos al faptei, faptul că Muntean Ion a comis infracțiune gravă în stare de ebrietate alcoolică. Conchide că, pedeapsa stabilită inculpatului, nu este una echivalentă cu suferințele cauzate succesorului părții vătămate şi întregii familii. Scopul pedepsei penale este de restabilire a drepturilor lezate şi echității sociale, precum şi de corectare a vinovatului, anume stabilirea unei pedepse maxime cu executarea reală va putea influența asupra convingerii inculpatului de necesitatea respectării legii penale şi evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte. Referitor la încasarea prejudiciului moral, material şi cheltuielile de judecată, conchide că instanța de fond nu a adus argumente forte prin care să-şi motiveze poziția de ce a hotărât să micșoreze cuantumul bănesc a prejudiciului moral solicitat de apelantă prin acțiunea civilă. Instanțele judecătorești, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să i-a în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât şi datele obiective care certifică acest fapt

Mai specifică recurentul, faptul că valoarea prejudiciului moral sub forma suferințelor suportate de succesorul părții vătămate se estimează la suma 500 000 (cinci sute mii) lei, care rezultă din fapta ilicită a autorului infracțiunii săvârșite care constă în atingeri aduse personalității fizice, psihice.

Remarcă principiul potrivit căruia, succesorul părții vătămate trebuie să beneficieze cu adevărat de repararea cu promptitudine şi compensarea integrală a prejudiciului moral şi material suferit, însă instanța nu a analizat toate aspectele importante pentru soluționarea acestei pricini sub acest aspect.

Reiterează că, Ştiubei Lilia a suportat şi suportă emoții negative afectându-i enorm starea interioară lăsându-i consecințe negative. Fapta comisă de către Muntean Ion afectează întreaga viață a succesorului părții vătămate, limitându-i considerabil posibilitatea de a fi membru activ al societății şi a-şi realiza în măsură deplină posibilitățile conferite prin însăși existența sa.

Reieșind din cele expuse şi ținând cont de circumstanțele nominalizate, consideră că fapta comisă de inculpat prezintă un pericol social sporit, care poate fi evitat numai prin numirea față de inculpat a unei pedepse maxime prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, sub formă de închisoare, cu executare reală. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea şi nu este eficientă nici pentru corectarea învinuitului, nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Ne fiind de acord cu sentința, recurs a declarat avocatul Plopa Viorel în interesele succesorului părții vătămate Știubei Lilia, care a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 28 ianuarie 2025, în partea ce ține de aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal şi suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru o perioadă de probațiune de 3 ani, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care lui Muntean Ion să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cât și în partea ce ține de acțiunea civilă, cu admiterea totală a acțiunii civile și încasarea solidară a sumelor solicitate, conform acțiunii civile, de la Munteanu Ion și S.A. „General Asigurări".

În argumentarea acestor solicitări a invocat faptul că, sentința în cauză este neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei, conține erori procesuale, prin urmare este ilegală, motiv pentru care urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în partea suspendării condiționate a executării pedepsei şi în partea soluționării acțiunii civile.

Consideră eronată soluția instanței de judecată în partea suspendării condiționate a executării pedepsei, pornind de la circumstanțele comiterii acestei infracțiuni (deși din imprudență, dar încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere comisă intenționat şi în stare de ebrietate), ca fiind necorespunzătoare consecințelor prejudiciabile – lipsirea de viață a unui tânăr, precum și a scopurilor pedepsei penale în contextul modificărilor legislative la care face trimitere însăși instanța de judecată.

În această ordine de idei, legea penală a acordat facilități în ce privește stabilirea pedepsei inculpatului Muntean Ion *****, prin reducerea limitelor

sancțiunii (în temeiul art. 80^1 Cod penal), prin stabilirea pedepsei pentru o persoană tânără (în temeiul art. 70 alin. (3^1) Cod penal), însă instanța de judecată, fără a ține cont de consecințele prejudiciabile – decesul unei persoane, eveniment excepțional şi tragic pentru întreaga familie a părții vătămate decedate Ştiubei Daniel, precum și a întregii comunități, neîntemeiat a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei.În egală măsură, constată nerespectarea de către instanța de judecată a prevederilor legale în partea ce ține de soluționarea acțiunii civile.

Recurentul consideră că, instanța judecătorească urma să intervină din oficiu sau la cererea participanților la proces în vederea atragerii în proces în calitate de parte civilmente responsabilă, co-pârât asiguratorul RCA compania de asigurări S.A. „General Asigurări". Prin urmare, la soluționarea acțiunii civile, instanța de judecată a comis erori judiciare, ce afectează legalitatea şi temeinicia sentinței. Totodată, consideră neîntemeiată admiterea parțială a acțiunii civile înaintată de succesorul părții vătămate.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art. 447 alin. (1), (2) Cod procedură penală recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. **(2)** Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursurilor și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

La data de 21.05.2025, succesorul părții vătămate, Știubei Lilia, a înaintat, pentru informare, denunțul în privința inculpatului, prin care a informat despre comiterea de către inculpat al altor fapte presupuse infracționale.

Avocatul succesorului părții vătămate, Plopa Viorel, la 11.06.2025, a înaintat cerere prin care a solicitat atragerea în proces, în calitate de parte civilmente responsabilă, copârât, asiguratorul RCA, compania de asigurări General Asigurări S.A.: majorarea cuantumului acțiunii civile înaintate în interesele succesorului părții vătămate, cu suma de 7763 lei în calitate de cheltuieli de asistență juridică.

La aceeași dată, avocatul Plopa Viorel, a înaintat referință, pe marginea cererilor de recurs, prin care a solicitat admiterea cererilor de recurs, totodată să fie soluționată verificarea informației privind încălcarea măsurii preventive de către inculpat, atragerea în proces a companiei de asigurări în calitate de parte civilmente responsabilă, verificarea circumstanțelor în care a fost omisă punerea în executare a măsurii preventive, ce a permis inculpatului să se sustragă de la judecată cât și verificarea circumstanțelor în care instanța de fond a ignorat punerea în executare a dispozitivului sentinței judecătorești.

Procurorul în Procuratura de Circumscripție Nord, Gavdiuc Valentina, la data de 11.06.2025, și-a exprimat solidaritatea față de recursul declarat de către

procuror, solicitând admiterea acestuia, suplimentar invocând faptul că în privința inculpatului a fost intentată o nouă cauză penală în baza art. 264[1] alin. (5) Cod penal, iar la 21.05.2025 a fost emisă ordonanțata de punere sub învinuire cu anunțarea în căutare a inculpatului Muntean Ion, în acest sens fiind anexate copiile actelor confirmative.

La data de 12.06.2025, avocatul Lunga Galina, în interesele inculpatului, a înaintat referința pe marginea cererilor de recurs, prin care a solicitat respingerea recursurilor și menținerea în vigoare a sentinței instanței de fond, invocând individualizarea corectă efectuată de către instanța de fond, care a ținut cont de gravitatea infracțiunii, personalitatea inculpatului, circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea penală, recunoașterea vinovăției de către inculpat, a contribuția la descoperirea infracțiunii.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând materialele cauzei în raport cu motivele invocate în recurs şi cu prevederile legii penale, Colegiul penal conchide că recursul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Ocnița, Moraru Liliana, avocatul Lungu Cristina în interesele succesorului părții vătămate Știubei Lilia și avocatul Plopa Viorel în interesele succesorului părții vătămate Știubei Lilia împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 28 ianuarie 2025, urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței, în latura penală și civilă, în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și admiterii parțiale a acțiunii civile, urmând a fi pronunțată în această parte o nouă hotărâre, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 1[4]) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art. 364[1] alin. (10) și (11) Cod de procedură penală, sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale şi măsura de pedeapsă stabilită. **(11)** Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art. 447 şi 448.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Cu referire la recursul declarat de acuzatorul de stat și apărarea succesorului părții vătămate, concluzia instanței de recurs se va baza pe prevederile art. 449 alin.(1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului.

Colegiul reține că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art. 364[1] alin. (3) Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, acceptate de către inculpat, prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu.

Respectiv, chestionându-l pe Muntean Ion în ce privește fapta imputată prin rechizitoriu și cercetând baza probantă administrată pe caz, instanța în corespundere cu art. 364[1] alin. (4) Cod de procedură penală, prin încheierea protocolară din 17.12.2024 i-a admis cererea reieșind din faptul, că din probele administrate rezultă că fapta îi este dovedită, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului, potrivit regulilor de audiere a martorului.

Drept urmare, cercetând baza probantă administrată pe caz și recunoscută de inculpat, cu includerea ei în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța a concluzionat vinovăția inculpatului Muntean Ion pe art. 264 alin. (4) Cod penal.

Astfel, în raport cu materialul probator administrat pe caz, inculpatul Muntean Ion și-a recunoscut integral vinovăția în cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de fond, depunând declarații benevole în ce privește circumstanțele comiterii infracțiunii, împrejurările faptei expuse de el coroborând întru-tot cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, cărora instanța de fond le-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al concludenții, utilității, pertinenței, veridicității și coroborării reciproce, motivare pe care instanța de recurs o acceptă.

Ținând cont de faptul, că probele verbale și material scrise, pe care instanța și-a bazat concluziile de vinovăție a inculpatului, detaliat sunt redate în conținutul sentinței de condamnare, Colegiul conchide inutilitatea expunerii lor repetate, cu atât mai mult că în această parte sentința nu a fost atacată.

Sentința în cauză a fost atacată în partea stabilirii pedepsei și admiterii acțiunii civile, motiv pentru care instanța de recurs nu purcede la judecarea fondului cauzei și se va expune doar în partea stabilirii și individualizării pedepsei inculpatului cât și aprecierea temeiniciei pretențiilor de ordin moral înaintate d către succesorul părții vătămate.

Colegiul penal reține, că prin *agravare a situației inculpatului* se înțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranța la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului

de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei şi acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Potrivit jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, *în situația în care în cadrul cauzei penale, la individualizarea pedepsei, s-au aplicat greşit prevederile art. 90 Cod penal, judecarea cauzei în ordine de recurs, la recursul inculpatului, situația acestuia în ce priveşte excluderea suspendării condiționate a executării pedepsei numite, deşi necorespunzătoare prevederilor legale, nu va putea fi înrăutățită. Însă, prevederea legală de neînrăutățire a situației inculpatului, nu poate fi menținută atunci când soluția instanței de fond este atacată cu recurs de către o altă parte a procesului penal – de către procuror în partea aplicării greşite a art. 90 Cod penal. În această situație instanța de recurs, găsind întemeiate motivele recursului, va constata neîntemeiată măsura suspendării condiționate a pedepsei, fiind în drept să o excludă şi nefiind considerat că prin această soluție s-a înrăutățit situația condamnatului.*

Astfel, la caz, temei pentru casarea parțială a sentinței, Colegiul constată aplicarea greșită de către instanța de fond a prevederilor art. 90 Cod penal. În acest sens Colegiul penal va reține, că deși prima instanță a stabilit corect circumstanțele de fapt ale cauzei și de drept privind calificarea acțiunilor inculpatului Muntean Ion just a pronunțat în privința acestuia sentința de condamnare și i-a stabilit corect cuantumul și categoria pedepsei, ținând cont de prevederile art. 10 alin. (1), art. 61, art. 70 alin. (3^1) art. 75 și art. 80^1 Cod penal, totuși Colegiul atestă examinarea superficială a circumstanțelor cazului care au determinat instanța să aplice nejustificat față de inculpatul Muntean Ion a institutului liberării de pedeapsă penală și anume a prevederilor art. 90 Cod penal.

În raport cu circumstanțele cauzei dedusă judecății, în special celor ce țin de categoria infracțiunii comise de inculpat și celor ce țin de personalitatea acestuia, Colegiul penal consideră, că soluția instanței de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei este neîntemeiată.

Colegiul penal menționează, că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica şi prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv şi prevederile art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Colegiul penal consideră că instanța de fond la adoptarea soluției nu a ținut cont de toate criteriile de individualizare a modului de executare a pedepsei cu închisoare.

Conform art. 89 alin. (1), (2) Cod penal, prin liberare de pedeapsa penală se înțelege eliberarea persoanei care a săvârșit o infracțiune de la executarea reală, parțială sau totală, a pedepsei penale pronunțate prin hotărâre a instanței de judecată. **(2)** Liberarea de pedeapsa penală se efectuează prin: condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

Potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție şi de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei şi perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune şi, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele de probațiune, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

Colegiul penal notează, că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, Colegiul notează că, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme, atunci când este evidentă inconsistența aplicării acestor prevederi. Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară. În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța, după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la pedeapsa aplicată şi natura infracțiunii;

circumstanțele cauzei şi persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins şi fără executarea acesteia.

Colegiul consideră, că instanța de fond insuficient a abordat condițiile ce vizează natura infracțiunii, persoana infractorului şi faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia, la caz fiind confirmată temeinicia alegațiilor indicate de procurorul-recurent în cererea de recurs.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că inculpatul Muntean Ion a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate (*art. 264 alin. (4) Cod penal în vigoare până la modificările din 07.09.2024*), ce se atribuie, conform art. 16 alin. (4) Cod penal la categoria de infracțiunilor grave și face parte din domeniul securității circulației rutiere și exploatării mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității și ordinii publice, fiind îndreptată spre neadmiterea încălcării regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, precum și întru excluderea urmărilor grave ce pot surveni ca rezultat al acestor acțiuni, ținându-se cont de faptul, că mijloacele de transport prezintă un grad sporit de pericol.

Respectiv, conducerea mijlocului de transport implică o deosebită responsabilitate, fiind puse în pericol traficul rutier, securitatea publică, și viața persoanelor participante la acest trafic, inclusiv viața persoanei care se află în stare de ebrietate în timpul conducerii mijlocului de transport.

Potrivit materialelor cauzei inculpatul Muntean Ion la locul de trai se caracterizează din punct de vedere satisfăcător, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află.

Conform cazierului contravențional, Muntean Ion pe parcursul anului 2024 a fost atras la răspundere contravenționale de 3 ori pentru contravenții din domeniul circulației rutiere, și anume: în baza art. 228 alin. (1) și 238 alin. (1) Cod contravențional; cât și din domeniul celor care atentează la regimul frontierei de stat – art. 332 alin. (1) Cod contravențional.

Totodată, se atestă că anterior inculpatul Muntean Ion a fost conflict cu legea penală, cu toate că nu a fost tras la răspundere penale, și anume: prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ocnița, Tcaci Alexandr din 15 octombrie 2021, în baza art. 54 Cod penal a fost încetată urmărirea penală, pornită în privința lui Muntean Ion, în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Deci, cât privește persoana inculpatului, Colegiul penal reține, că instanța a dat apreciere superficială criteriilor complementare care-l caracterizează pe Muntean Ion, trecând formal în revistă faptul că, acesta anterior nu a fost condamnat, parțial a reparat prejudiciul cauzat părții vătămate, precum și vârsta inculpatului.

Mai mult ca atât, instanța de fond nu s-a condus în totalitate de prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, care prevede că, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție şi de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei..., or la caz, sancțiunea art. 264 alin. (4) Cod penal, prevede închisoare de la 4 la 8 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, fapt care face imposibilă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în speța dedusă judecării.

Astfel, deși categoria și cuantumul pedepsei prima instanță a stabilit-o just, totuși aceasta eronat a individualizat modul de executare a pedepsei stabilită lui Muntean Ion eroare care în prezenta speță urmează a fi corectată de către instanța de recurs, prin excluderea din sentința de condamnare a prevederilor art. 90 Cod penal.

Colegiul penal reține, că în temeiul art. 447 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul se judecă fără prezența părților la proces, iar deciziile pronunțate în recurs sunt executorii din momentul pronunțării, respectiv, termenul pedepsei cu închisoare stabilită inculpatului Muntean Ion prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 28 ianuarie 2025, urmează a fi calculat din momentul reținerii acestuia.

<u>În ce privește recursul apărătorilor în interesele succesorului părții vătămate, în latura prejudiciului moral, instanța de recurs reține următoarele</u>:

Potrivit prevederilor art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, gravitatea şi persistența suferințelor psihice, inclusiv legate de incapacitatea de a se apăra pe sine ori alte persoane, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

În conformitate cu art. 2036 alin. (1), (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. **(2)** Prejudiciul moral se repară indiferent de existența şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Conform art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. **(2)** Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea

posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. **(3)** La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Cu referire la solicitarea de încasare a prejudiciului moral în mărime de 500.000 lei, Colegiul penal îl consideră întemeiat și care urmează a fi încasat din contul inculpatului în întregime, reieșind din următoarele considerente.

Conform doctrinei juridice, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să se ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părților prejudiciate, cât şi datele obiective care certifică acest fapt, în deosebi: importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale şi a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, onoarea, demnitatea şi reputația profesională etc.); nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanelor apropiate (rudelor); felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei.

Totodată, la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, instanța este în drept să ia în considerație şi alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială şi materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.

În această ordine de idei Colegiul penal indică, că prejudiciul moral solicitat de către succesorul părții vătămate Știubei Lilia în sumă de 500.000 lei, reprezintă o reparație echitabilă pentru decesul fiului acesteia.

Soluționând chestiunea privind încasarea prejudiciului moral cauzat în speță, Colegiul penal a determinat mărimea compensației acestora în funcție de caracterul și gravitatea consecințelor acțiunilor infracționale ale inculpatului, care în mod inevitabil a provocat, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202419C0230 din 17.10.2024, moartea lui Știubei Daniel, survenită la data de 25.08.2024, ora 03:50 în rezultatul traumei toracice închise cu hemoragii în țesuturile moi ale toracelui și mușchii intercostali, contuzia pulmonară bilateral, complicate cu dezvoltarea edemului pulmonar hemoragic și insuficienței cardio-resperatorii acute, ce se confirmă prin modificările patologice depistate le necropsia medico-legală a cadavrului, adeverit histologic.

În acest context, instanța de recurs reține prevederile art. 81 alin. (4) și art. 60 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, succesorul părții vătămată dispune de următoarele drepturi: să-i fie compensate cheltuielile suportate în cauza penală şi să i se repare prejudiciul cauzat în urma acțiunilor nelegitime ale organului de urmărire penală.

Colegiul penal constată, că succesorul părții vătămate Știubei Lilia a suportat suferințe emoționale și psihologice, caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, astfel consideră necesar de a încasa de la inculpatul Muntean Ion în beneficiul succesorul părții vătămate Știubei Lilia, prejudiciul moral în sumă de 500.000 (cinci sute mii) lei.

În rest, cerințele avocatul Plopa Viorel în interesele succesorului părții vătămate Știubei Lilia, privind atragerea în proces, în calitate de parte civilmente responsabilă a companiei de asigurări General Asigurări S.A. și încasarea în mod solidar de la aceasta și de la inculpat a sumei prejudiciului moral, urmează a fi respinse ca neîntemeiate, cerințe care nu pot fi soluționate în cadrul judecării cauzei în ordine de recurs.

Cât vizează soluția instanței asupra cheltuielilor de judecată, Colegiul le apreciază ca fiind juste, motiv pentru care, Colegiul nu va interveni cu modificări în acest aspect.

În consecință, având în vedere motivele expuse supra, Colegiul apreciază ca fiind pasibil admiterii apelul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Ocnița, Moraru Liliana, avocatul Lungu Cristina în interesele succesorului părții vătămate Știubei Lilia și avocatul Plopa Viorel în interesele succesorului părții vătămate Știubei Lilia, iar sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 28 ianuarie 2025 urmează a fi casată parțial, în latura penală și civilă, și anume în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și admiterii integrale a acțiunii civile, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri.

Conducându-se de art.449 alin. (1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Ocnița, Moraru Liliana, avocatul Lungu Cristina în interesele succesorului părții vătămate Știubei Lilia și avocatul Plopa Viorel în interesele succesorului părții vătămate Știubei Lilia, se admite, sentință în cauză se casează parțial, în latura penală și civilă, în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și admiterii integrale a acțiunii civile, și se pronunță în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează:

Se exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Muntean Ion.

În temeiul art.72 alin. (2) Cod penal, pedeapsa aplicată inculpatului Muntean Ion prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 28 ianuarie 2025, în baza 264 alin. (4) Cod penal cu închisoare pe un termen de 04 (patru) ani, urmează a fi executată de către acesta în penitenciar de tip semiînchis, cu calcularea termenului pedepsei din momentul reținerii.

Se admite integral acțiunea civilă intentată de succesorul părții vătămate Știubei Lilia.

Se încasează de la Munteanu Ion ***** în beneficiul lui Știubei Lilia prejudiciul material în mărime de 71.465,00 (șaptezeci și unu mii patru sute șaizeci și cinci, 00) lei, prejudiciul moral în mărime de 500.000,00 (cinci sute mii, 00) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 (zece mii) lei.

În rest dispozițiile sentinței privind condamnarea și stabilirea pedepsei, încasarea cheltuielilor judiciare, precum și în privința mijloacelor materiale de probă și corpurilor delicte, se mențin fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: **Judecător:** **Judecător:**